Опубликован на (https://www.bnm.md)

02.04.2026

VIDEO// Fraudele financiare în era digitală: cum ne protejăm banii | Podcastul „Sensul banilor”, episodul 9

Invitata permanentă a podcastului este guvernatoarea BNM, doamna Anca Dragu, iar ediția actuală îl are ca invitat special pe Mihai Lupașcu, directorul Agenției pentru Securitate Cibernetică.

Toate podcasturile [1]

Acest podcast este produs de BNM, in scopul educației financiare a cetățenilor.
Opiniile exprimate în acest podcast nu reprezintă punctul de vedere oficial al BNM.

Transcrierea podcastului „Sensul banilor”:

Vitalie Guțu: Doamnelor și domnilor, bine v-am găsit la o nouă ediție a podcastului „Sensul banilor”. Sunt Vitalie Guțu și astăzi am decis să discutăm despre fraudele financiare, care devin un fenomen tot mai actual și mai des întâlnit pe plan global, dar și în Republica Moldova. Mulți se întreabă de ce cetățenii se lasă ademeniți de potențiale investiții. Vom discuta despre aceste scheme financiare, cum ele se dezvoltă, cine stă în spatele lor, cu invitații mei. Este vorba despre doamna guvernatoare Anca Dragu, invitata permanentă a podcastului „Sensul banilor”. Eu vă mulțumesc foarte mult și bine ați revenit!

Anca Dragu: Bună ziua! Bine v-am regăsit!

Vitalie Guțu: Cu mare drag! Și este vorba despre domnul Mihai Lupașcu, directorul Agenției pentru

Securitate Cibernetică. Bună ziua și bine ați venit!

Mihai Lupașcu: Bună ziua și mulțumesc mult pentru invitație!

Vitalie Guțu: Cu mare drag! Pentru început, doamna guvernatoare, spuneam că fraudele bancare capătă un statut global și practic toată lumea este, hai să zic eu, influențată de acest fenomen. Spuneți-mi, vă rog frumos, cum este abordat acest subiect pe plan internațional, pentru că este un subiect foarte actual, și care sunt efectele acestuia pentru Republica Moldova?

Anca Dragu: Într-adevăr, aceste escrocherii financiare, fraude, sunt deja specifice pe tot globul, nu sunt specifice unei regiuni. Am văzut, asemenea tipuri de escrocherii în toată lumea, efectiv în toată lumea. Da, și în Republica Moldova vedem aceste escrocherii. Este un fenomen care a acționat ca un factor disturbator în societate și care într-adevăr reclamă ca instituțiile să ia atitudine. Desigur, avem nevoie și de cooperarea cetățenilor și să înțeleagă că nu îți dă nimeni nimic gratis. Nu trebuie să ne bucurăm la câștiguri peste noapte, la câștiguri spectaculoase. Noi, ca instituții publice, avem datoria de a depune efort continuu, constant, în creștere, pentru a aduce mesajul la cetățeni, să-i avertizăm. Iar instituțiile cu specific, instituțiile de forță să acționeze pe calea prinderii și pedepsirii acestora. Deci este un fenomen global, necesită reacție din partea tuturor instituțiilor, dar facem apel și la cetățeni, să fie mai prudenți când vine vorba de bani. Și atenție, aceste scheme nu neapărat îți cer bani, poate chiar îți cer informații sau îți spun lucruri de genul - dacă nu vă descărcați acum o aplicație, nu mai puteți folosi telefonul mobil. Fiecare se panichează în acel moment, are familie, are copii, trebuie să-și sune copilul să vadă unde este și poate să fie păcălit, să descarce aplicația, care de fapt este o aplicație care fură datele din telefon, care poate avea acces la toate datele persoanei și să intre persoana fără să știe, fără să fie tentată de o sumă de bani, într-o asemenea schemă de escrocherie. Ca Bancă Națională, suntem foarte preocupați și lucrăm în sensul acesta, este un fenomen în fața căruia nu trebuie să stăm indiferenți, cu siguranță.

Vitalie Guțu: Domnule Lupașcu, astăzi cetățeanul poate cădea în plasa escrocilor din lipsa informației, dar și din punct de vedere al tehnologizării. Cum face față, în general, toată lumea, pe plan internațional, dar și pe plan intern?

Mihai Lupașcu: Într-adevăr, este o provocare globală, nu ne confruntăm doar noi cu aceste probleme și subiectele pe care le-ați adus în discuție sunt foarte actuale, mai ales din perspectiva faptului că escrocii, sau când este vorba de mecanisme de estorcare sau escrocherii, pe de-o parte pot să utilizeze metodele tehnologice sau vulnerabilități în tehnologia pe care o utilizăm în fiecare zi, ca să ne compromită cumva calculatorul, telefonul și așa mai departe. Acesta este un aspect, de fapt, foarte limitat și mai nișat, necesită un nivel de competență mult mai înalt. Pe de altă parte, ce vedem cel mai răspândit și mai des - fraude care exploatează psihologia umană. Este vorba de ademenirea prin câștiguri rapide, crearea situației de urgență, pentru a acționa în urgență. Iarăși, din același considerent, în urgență nu ai timp să gândești critic, să gândești de doi ori, să suni pe cineva cunoscut, să afli dacă chiar situația s-a întâmplat sau nu. Și situația asta de urgență, de fapt, creează panică și decizii pripite. Un lucru care e important de reținut este că oricine încearcă să vă facă să luați o decizie în situație de urgență, încercați să verificați de două ori. Foarte probabil că este vorba de o înșelăciune, mai ales când este vorba de email, online sau pe telefon. Acum, odată cu implementarea utilizării tehnologiei în masă, cu siguranță ne-a ușurat foarte mult viața. Nu știu dacă mai ține cineva minte, dar dacă e să revenim la modul în care funcționam acum cinci, zece ani, când aplicațiile bancare practic erau inexistente sau funcționau foarte limitat, era așa o impresie că trăiam într-o altă lume. Odată cu digitalizarea evident că apar și anumite riscuri pe care trebuie să le luăm în calcul și să ne protejăm, pentru a nu cădea în plasa escrocilor, pentru că flexibilitatea mai mare vine la pachet și cu anumite riscuri. În cazul acesta trebuie să fim conștienți de aceste riscuri, să ne protejăm și, cu siguranță, să definim sau să creăm și mecanisme de protecție. Eu sunt categoric împotriva mesajelor când se pasează responsabilitatea doar pe consumator sau utilizator, că vezi a făcut click unde nu trebuie, tot sistemul a fost compromis, toți banii au fost pierduți. În realitate, nu putem admite o astfel de situație în care un utilizator, chiar și în situația în care greșește, nu poate o simplă greșeală de acest tip să ducă la efecte catastrofale sau foarte grave. Trebuie să existe și mecanisme de protecție care să limiteze aceste riscuri.

Vitalie Guțu: Doamna guvernatoare, cine ar trebui să fie parteneri în această ecuație ca să nu fie pasată vina sau problema pe umerii consumatorilor sau pe instituțiile statului sau cine este vinovatul, cine este responsabil?

Anca Dragu: Întreaga societate trebuie să participe, toate instituțiile trebuie să se uite cu maximă responsabilitate. Nu numai la rolul înscris într-o lege, dar și la responsabilitatea cumva morală, dincolo de Articolul 2 din legea de înființare a entității. Noi, la Banca Națională ne uităm la partea de reglementare și ne asigurăm că în reglementarea pe care noi o aprobăm și o implementăm în sectorul bancar și în sectorul financiar nebancar sunt tot felul de mecanisme de protecție. Obligăm practic pe toți procesatorii de plăți, băncile, OCN-urile să se asigure că diminuează condițiile în care pot avea loc asemenea fraude, adică sisteme de autentificare mai complexe, chiar dacă atunci când suntem utilizatori nu ne place să ni se ceară mai multe etape de autentificare în doi pași sau în trei, să schimbăm întotdeauna parola. Dar astea sunt elemente, poate ușor enervante, dar absolut necesare și noi ne asigurăm că cerem instituțiilor pe care noi le reglementăm, că cer aceste lucruri mai departe, că nu permit deschiderea aplicațiilor bancare pe telefonul mobil, în paralel cu o altă aplicație, tocmai pentru a ne asigura că sistemul acesta de phishing este redus. De curând, avem un grup de lucru în interiorul băncii care analizează, așa oarecum out of the box, exact în afara limitelor din articolul X din legea BNM, toate modalitățile de reglementare, de comunicare, toată paleta de acțiuni pe care noi le putem întreprinde. Apoi avem acțiuni în sens mai larg, de educație financiară, avem Strategia privind incluziunea financiară pe care am elaborat-o și în vara acestui an va fi votată, finalizată.

Acestea sunt abordări pe termen lung în care ne asigurăm că ajungem la toți cetățenii sau la cât mai mulți dintre aceștia și le aducem informațiile corespunzătoare pentru a lua decizii economice, decizii care costă. Dar cum spuneam mai devreme, sunt și tentații din acestea în care nu ți se promit bani.

Vitalie Guțu: Care fac apel la emoție.

Anca Dragu: Știți, mai demult era exemplul acesta cu accidentul, când erau sunați oamenii și li se spunea că e vorba de cineva foarte apropiat din familie și au nevoie de bani. Sau acum, asta am auzit, că dacă nu descărcați aplicația nu veți mai putea folosi telefonul mobil. Nu-ți cere niciun ban, nicio parolă. Te panichezi că nu mai poți să vorbești cu copilul. Numărul acestor situații este într-o creștere alarmantă. În Republica Moldova, pentru 2024 vedem 125 de cazuri raportate, iar în 10 luni din 2025 avem 400 de cazuri. E o creștere spectaculoasă, iar valoarea e de la 4,5 milioane de lei la 20 milioane. Deci creșterea este spectaculoasă, este dramatică, de fapt. De aceea, se cere o reacție rapidă, fermă, clară din partea tuturor participanților, instituții, și aici putem vorbi de mai multe entități. În ceea ce ne privește, Banca Națională, cum spuneam, ne uităm la o paletă mai largă de măsuri pe termen scurt, imediat, dar și pe termen lung.

Vitalie Guțu: Domnule Lupașcu, cum ați comenta această creștere a numărului și care ar fi cauzele?

Mihai Lupașcu: Cauzele cred că sunt aceleași. Noi observăm că, de fapt, fenomenul ia amploare atât la nivel global cât și în Moldova, și nu mai este organizat sau nu mai are loc la inițiativa unei persoane. Cred că e cazul să vorbim de crimă organizată, sunt grupări cu call-centre, cu capacități și cu resurse suficiente ca să exploateze aceste vulnerabilități care există în societate. Ați menționat despre schema cu accidentul, acum se trece la instalarea de aplicații. Cred că există un termen limitat când o narațiune anumită poate funcționa, după care există suficientă comunicare în societate, discutăm cu diferite ocazii, inclusiv în formatul în care suntem astăzi și informația ajunge la o masă critică suficient de mare din societate, respectiv eficiența acestor mesaje, narațiuni pe care ei le promovează, scade și sunt nevoiți să inventeze alte subiecte, alte operațiuni. Chiar dacă azi vorbim despre accident, despre instalarea aplicației pe telefon, mâine pot să nu mai fie relevante, o să fie poate o altă narațiune inventată. Ce este important să ținem în minte, e că nimeni niciodată nu trebuie să instaleze nicio aplicație la solicitarea nimănui. Telefonul este un dispozitiv propriu și personal, care conține, practic, toate aspectele vieții unei persoane. Nimeni nu trebuie să-ți ceară sau niciodată nu trebuie să instaleze ceva la indicația sau solicitarea cuiva. Tot în această linie de gândire, să ținem minte faptul că nicio instituție, fie că e instituție publică sau că e o bancă privată, nu o să-ți ceară niciodată datele personale la telefon. Gândiți-vă la faptul că acele instituții, dacă te contactează, deja au datele tale. Respectiv, niciodată n-o să-ți ceară nici datele cardului, nici date despre adresă, telefon sau orice

altă informație personală de care pretind ei că au nevoie. În cazul când chiar sunteți tentați să credeți că e o situație reală, cel mai indicat este să închideți apelul și să contactați instituția care pretinde că vă telefonează.

Vitalie Guțu: Doamna guvernatoare, cât de important este ca oamenii să fie informați și să verifice informația din două sau mai multe surse în așa fel încât să nu fie pătimași până la urmă?

Anca Dragu: Da, se întâmplă într-adevăr ca aceste persoane, escrocii, să sune din partea unor instituții, chiar din partea Băncii Naționale, pentru că ei profită de credibilitatea instituției și își arogă această funcție, această poziție. Trebuie să spunem foarte clar, Banca Națională a Moldovei, nimeni, nici un angajant de la BNM, nu sună și nu va suna o persoană fizică, la o companie, nu sună nimeni de la Banca Națională să ofere un serviciu, să ceară o informație. Noi nu avem nicio relație directă cu persoane fizice, persoane juridice, altele decât băncile, OCN-urile, casele de schimb, deci numai cele pe care noi le supraveghem. Niciodată Banca Națională nu sună o persoană să-i ofere un credit sau să-i povestească despre un depozit foarte avantajos, niciodată.

Știu că asta s-a întâmplat pentru că la noi au ajuns plângerile persoanelor care au primit telefoane ca fiind telefoane în numele unor angajați din Banca Națională, cu niște numere de telefon care păreau a fi de la noi, pentru că știți că se folosesc aceste programe prin care poți, de fapt, poate să apară orice număr de telefon. Dar nu, în niciun caz, Banca Națională nu va telefona nimănui să-i ofere vreo afacere, vreo investiție, cum spuneam, un credit sau un depozit.

Dar sunt și alte instituții care, de asemenea, sunt folosite în aceste scheme. Sunt tot felul de deepfake, de filmulețe care folosesc figura unor persoane cunoscute, prin care aceste persoane îmbie oamenii să facă o anume investiție. De asemenea, niciodată o persoană, conducător al unei instituții, Banca Națională sau o instituție publică, politică nu se va angaja în a promova anumite investiții.

Vitalie Guțu: Domnule Lupașcu, cât de important în această cheie este ca atât oamenii cât și reprezentanții din diverse instituții să fie informați, să verifice această informație? La modul ipotetic noi cunoaștem că nimeni nu ar trebui să sune și să ceară datele bancare sau datele personale, la nivelul acesta de informare cam cum stăm în societate?

Mihai Lupașcu: Din păcate, în special cu democratizarea și cu creșterea calității produselor sau produselor de inteligență artificială, această cursă devine și mai greu de dus. Pentru că vedem cum e posibil, cu un efort foarte superficial, să fie generat conținut extrem de bine montat, regizat, cu mesaje bine țintite și volumul acestui conținut este doar în creștere. Noi am avut câteva situații când am interacționat cu persoane care erau fraudate, despre care știam că sunt victime sau sunt contactați de escroci pentru a le estorca sume de bani. Și partea curioasă e, de fapt, și băncile ne-au confirmat acest fapt, partea curioasă e că ai persoane care sunt atât de credibile, încât ai angajatul băncii care îi spune persoanei că ce solicitați acum, deci extragerea de bani sau transferul pe acest cont este o activitate ilegală, este vorba de o înșelăciune, de o schemă pe care noi o cunoaștem, e documentată. Și persoanele sunt atât de încrezute că, de fapt, este o schemă validă de investiții și insistă, uneori se merge până la exercitarea dreptului și de a-și accesa banii și decid să-și scotă banii, închid conturile, pentru că ei au această convingere, că este vorba de un câștig sau investiție profitabilă pentru ei. Și asta, de fapt, denotă cât de eficient sunt acești escroci în efortul lor de a convinge și de a face oamenii să creadă că este vorba de ceva legitim.

În acest context trebuie să depunem eforturi și mai mari pentru, pe de-o parte, a ajunge la publicul larg, pentru a informa, ca toată lumea să conștientizeze riscurile și care sunt metodele de acțiune a acestor escroci. Pe de altă parte, să găsim echilibrul necesar cu mecanismul de protecție pentru a evita aceste incidente. Am să menționez aici un element, cu care m-am confruntat mai mulți ani în urmă, e vorba de unele reglementări sau limite prea stricte impuse de o bancă. În intenția de a proteja, ori de a limita anumite riscuri de fraudă, se merge pe niște plafoane foarte, foarte joase. Respectiv, asta creează multe impedimente și în comunitate, când sunt utilizate serviciile, dacă la fiecare pas ești blocat că trebuie o excepție pentru fiecare acțiune care este legitimă, până la urmă, se poate ajunge la situația când utilizatorii singuri, ori

clienții, cer să fie dezactivate limitele ca să nu mai fie blocați de fiecare dată. Și am să dau un simplu exemplu, atunci când călătorești, ești în aeroport, te trezești cu cardul blocat pentru că este o plată de la aeroportul Otopeni, când numai ai aterizat. Riscă să creeze incomodități și în situația asta, utilizatorii au tendința să renunțe sau să ceară excluderea acestei limitări. Respectiv, o provocare importantă aici este să fie găsită o cale de mijloc care, pe de o parte să poate asigura funcționalitatea și calitatea serviciilor pentru utilizatori, clienți, dar și să putem evita fraudele.

Vitalie Guțu: Doamna guvernatoare, spuneați ceva mai devreme despre faptul că ați înregistrat cazuri, că chipurile din numele Băncii Naționale au fost sunate persoane și aici aș vrea să vă întreb cum colaborează Banca Națională a Moldovei cu alte instituții sau alte autorități responsabile pentru a contracara acest fenomen sau pentru a-l stârpi în general?

Anca Dragu: În primul rând, noi încurajăm pe toți cei care, din păcate, sunt victimele unei escrocherii, unei fraude, să raporteze către poliție. Cei care pot face ceva pentru recuperarea banilor sunt polițiștii. Ce am făcut noi? Am făcut un protocol de cooperare cu Inspectoratul General de Poliție încă de anul trecut, în care avem un schimb de informații cu regularitate, cel puțin trimestrial, tocmai pentru că vrem să înțelegem și noi ce se întâmplă în domeniul nostru de activitate, unde putem și noi să ne ajustăm atitudinea.

Vitalie Guțu: Și cum să acționați.

Anca Dragu: Exact. Deci avem această colaborare și eu zic că avem un bun schimb de informații. Cu toate acestea, trebuie să facem mai mult, asta este clar. Cum vă spuneam, din cifrele de la începutul emisiunii, cifrele nu arată bine și trebuie eforturile întărite pentru a ne asigura că cetățenii sunt protejați. Dar, după cum spunea și domnul Lupașcu, într-adevăr, avem nevoie și de o înțelegere din partea cetățenilor. Trebuie să ne asigurăm că ajungem la toate segmentele, la toți cetățenii, la fiecare cetățean, în mediul rural, în mediul urban. Toți sunt expuși într-o oarecare măsură. Și trebuie să ne asigurăm că și cetățenii cooperează, raportează, cooperează cu organele de anchetă. Foarte important, atenție, din păcate, recuperarea acestor prejudicii este extrem de modestă. Mai puțin de unu la sută din cazuri sunt soluționate cu succes pentru că pur și simplu nu au cum să îi dibuiască pe acești infractori care acționează la nivel global. Trebuie să ne protejăm, dacă ajunge persoana într-o situație de genul acesta să raporteze și să coopereze, să ofere cât mai multe informații, cel puțin. Noi preluăm această informație și încercăm să atragem atenția altor persoane. Atenție, atenție mare, atenție, nu vă lăsați pradă în asemenea scheme. Și e foarte simplu. Dacă ceva ți se pare la telefon suspect, dacă ceva nu-ți place, închizi telefonul.

Vitalie Guțu: Eu urmăream pe TikTok, chiar săptămâna trecută, un caz, deci un consumator, un client al unei bănci a postat pe TikTok un filmuleț în care l-a asumat o angajată a unei bănci care vorbea în limba rusă. Deci, mie mi s-a aprins becușorul. Deci, în primul rând, se vorbește românește. Și orice reprezentant al oricărei bănci vorbește cu clientul în limba română. Și imediat ce ți se adresează în limba rusă și ți se cer ulterior datele personale, închizi, cum ați spus și dumneavoastră, telefonul.

Anca Dragu: Și în asemenea cazuri suni și la banca ta și verifici acolo ce s-a întâmplat. Pentru că trebuie să fim extrem, extrem, extrem de atenți și noi, ca utilizatori de servicii financiare.

Vitalie Guțu: Domnule Lupașcu, Agenția pentru Securitate Cibernetică cum contribuie, la modul practic, pentru a combate aceste cazuri și fărădelegi?

Mihai Lupașcu: Deci, din perspectiva agenției, noi avem aici, mai degrabă, un rol secundar pentru că atunci când este vorba de criminalitatea cibernetică, este poliția organul responsabil de investigarea și documentarea, ancheta propriu-zisă. Noi, mandatul principal al agenției este, de fapt, implementarea politicii de stat în materie de securitate cibernetică și asta vizează în primul și în primul rând instituțiile care fac parte din infrastructura critică a țării, protecția cibernetică a acestor infrastructuri, dar încercăm să avem și o direcție de activitate când este vorba de lucruri sau mesaje pentru publicul larg. Este o direcție unde noi putem contribui și mai mult în a crea această conștientizare din partea publicului larg, cu mesaje

recurente despre care sunt bolile practice în materie de securitate cibernetică, pentru că astăzi vorbim de escrocherii financiare, dar securitatea cibernetică este, noi o vedem ca un domeniu mai larg, care vizează și securitatea proprie a datelor, chiar dacă aceste lucruri sunt interconectate. Și un alt domeniu în care ne propunem în anul acesta să contribuim mai mult, este vorba de educare și programe de formare continuă în materie de sensibilizare asupra riscurilor cibernetice pentru funcționarii publici, pentru că avem și acolo o mare problemă. Tehnologia evoluează rapid, deci avem nevoie de această conștientizare la nivel de funcționari publici, în primul rând. Bine, în primul rând spun din perspectiva noastră, nu vreau să fac o diferență, dar credem că prin aceste acțiuni securizăm administrația publică per ansamblu. Până la urmă, fiecare funcționar este membru al societății și acele cunoștințe care o să le învețe în cadrul acelor mici cursuri de conștientizare a riscului cibernetic, o să le poată aplica și în viața lor personală.

Vitalie Guțu: Doamna guvernatoare, cum vi se pare această idee, ca funcționari sau reprezentanții unor instituții, să luăm, de exemplu, Banca Națională a Moldovei, să urmeze cursuri de formare continuă pe filiera securității cibernetice?

Anca Dragu: O idee foarte bună. De altfel, în interiorul instituției, noi ne preocupăm de acest aspect și au în loc cursuri interne. Avem departament care se ocupă și de securitate cibernetică și facem teste și apoi, după training, faci un test inopinat să te asiguri că ceea ce s-a învățat la training, se aplică în viața de zi cu zi - nu deschid email-uri ciudate, identifică ușor elementele ce trebuiau a fi fost identificate pentru a vedea că un email sau o anumită abordare este una de genul phishing și din partea unor escroci cibernetici. Deci, da, este important. Angajații Băncii Naționale și, în general, angajații sectorului public, ei pot fi foarte buni mentori mai departe în societate, în familie, adică să împărtășească aceste informații. Până la urmă, cum spuneam, avem nevoie de un efort colectiv, foarte bine pus la punct. Eu văd că instituțiile cu care colaborăm, și vă spuneam despre poliție, dar colaborăm cu Ministerul Educației, cu Ministerul Economiei, cu Ministerul Finanțelor, cu alte agenții, cu CNPF, sunt foarte preocupați cu toții de acest subiect și colaborăm foarte mult în zona aceasta de educație financiară, care, cum spuneam, reprezintă abordarea pe termen mai lung. Dar trebuie să facem și acel lucru.

Vitalie Guțu: Referitor la aceste formări, chiar personal am participat anul trecut la un curs de cinci module, în calitatea mea de jurnalist, și mi-a fost destul de interesant. Și după fiecare modul trebuia să trec un test, aveam emoții. Noi oricum, avem o anumită bulă informațională, cetățenii de rând trăiesc în altă bulă informațională și pentru a sparge aceste bule trebuie mereu educație financiară, educația civilă, pentru ca toată societatea să fie integrată și să fie conjugate aceste eforturi pentru a ține piept, într-un fel sau altul, escrocilor.

Doamnă guvernatoare, suntem pe final de discuție și aș vrea să totalizăm aceste explicații și spuneți, vă rog frumos, cu ce mesaj veniți în fața celor care ne urmăresc.

Anca Dragu: În primul rând, să nu luăm decizii rapide, pripite, la două-trei secunde după inițierea unui apel telefonic. Niciodată nu luăm decizii rapide, pe loc, inclusiv decizii care nu privesc acordarea unei sume de bani sau furnizarea de informații, ci chiar descărcarea unei aplicații. Nu luăm decizii rapide. Dacă este într-adevăr o ofertă reală, va fi valabilă acolo și mai târziu. Bun, și escrocul va fi acolo mai târziu. Este adevărat în egală măsură. Deci trebuie să nu luăm decizii rapide. Și aici am tot spus la aceste discuții cu dumneavoastră, să ne ferim de capcana aceasta a lui Pinocchio.

Să folosim metafora și exemplul lui Pinocchio, când i s-a promis că dacă va îngropa în pământ monedele lui de aur, va crește un pom care va avea în loc de frunze și flori și fructe, numai monede de aur. Deci, să putem identifica aceste mesaje care par tentante. Nu te sună nimeni să-ți ofere ceva, prea frumos, prea bun. Și dacă ceva e prea frumos să fie adevărat, atunci chiar nu e adevărat.

Vitalie Guțu: Domnule Lupașcu, din perspectiva agenției pe care o reprezentați, cu ce mesaj veniți în fața celor care ne urmăresc?

Mihai Lupașcu: Cred că o să merg pe mesajul despre prezență și amprenta digitală a fiecărui cetățean. Ne gândim la situația în care suntem contactați de un escroc sau chiar dacă suntem contactați și recunoaștem că e vorba de o fraudă, trebuie să întrebăm cum a ajuns acel escroc să aibă numărul meu, să știe datele mele personale, să știe că sunt client acolo, la o instituție sau alta. Și foarte des, sunt utilizate datele pe care noi singuri le publicăm online, deci trebuie să fim conștienți că publicarea excesivă a datelor personale private în mediul online creează un risc de a fi, la un moment dat, victima unui atac de phishing, estorcare și așa mai departe. Regula de aur ar fi- nu expuneți viața personală și datele personale mai multe decât este necesar, deși îmi dau seama că este o provocare foarte complicată. Și un al doilea mesaj este că securitatea cibernetică și securitatea financiară, pentru a evita tot felul de escrocherii, trebuie să fim conștienți că este o responsabilitate comună, atât a instituțiilor care trebuie să facă eforturi pentru a preveni, pe cât este posibil, aceste situații. Dar, în primul și în primul rând, trebuie să pornească de la fiecare de noi, prin faptul că suntem conștienți și nu dăm pe tavă informații sau bani escrocilor, trebuie să le facem și noi o viață mai complicată.

Vitalie Guțu: Eu vă mulțumesc foarte mult pentru toate aceste detalii, pentru explicații destul de valoroase, în condițiile în care suntem acaparați de acești escroci și trebuie să știm cum să ținem piept schemelor. Vă mulțumesc încă o dată și vă mai aștept cu mare drag și cu alte ocazii să dezbatem și alte subiecte.

Anca Dragu: Vă mulțumesc!

Mihai Lupașcu: Și eu vă mulțumesc!

Vitalie Guțu: Doamnelor și domnilor, ați urmărit podcastul „Sensul banilor” cu invitată permanentă, Anca Dragu, guvernatoarea Băncii Naționale a Moldovei și Mihai Lupașcu, directorul Agenției pentru Securitate Cibernetică. Vă mulțumesc pentru atenție încă o dată și nu uitați să dați like paginilor de socializare ale Băncii Naționale a Moldovei pentru a fi la curent cu tot ceea ce se întâmplă în industrie și în sector și, evident, să cunoașteți care este sensul banilor. Toate cele bune!

Метки
Podcast Sensul banilor [2]
episod 9 [3]
episodul nouă [4]
cum ne protejăm banii [5]

Источник URЛ:
https://www.bnm.md/ru/node/69725

Ссылки по теме:

[1] https://www.bnm.md/ro/content/podcasturi [2] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=Podcast Sensul banilor [3] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=episod 9 [4] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=episodul nouă [5] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=cum ne protejăm banii